



**WOJEWODA  
ZACHODNIOPOMORSKI**

Szczecin, dnia 22 lipca 2014 r.

S-1.431.3.12.2014.DW

**Pani  
Marzena Podzińska  
Kierownik  
Ośrodka Pomocy Społecznej  
w Pyrzycach**

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

Na podstawie art. 22 pkt 8 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.) zespół inspektorów Wydziału Spraw Społecznych Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie przeprowadził w dniach

21 – 23 maja 2014 r. kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Pyrzycach. Kontrolą objęto zagadnienia dotyczące sposobu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej, w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia kontroli.

Zakres kontroli obejmował strukturę organizacyjną Ośrodka, stan zatrudnienia i kwalifikacje osób zatrudnionych, ogólne założenia polityki społecznej gminy, tryb przyznawania świadczeń z pomocy społecznej oraz sposób organizowania pomocy, w szczególności osobom i rodzinom poszkodowanym w wyniku pożaru, który miał miejsce w dniu 15 czerwca 2013 r.

Wyniki kontroli przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 18 czerwca 2014 r., do którego nie wniosła Pani zastrzeżeń. W związku z powyższym przedstawiam Pani niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości.<sup>1</sup>

W trakcie kontroli pozytywnie oceniono realizację ogólnych założeń polityki społecznej Gminy Pyrzyce. Ustalono, że kierownicy i pracownicy socjalni posiadają odpowiednie, wymagane przepisami ustawy o pomocy społecznej kwalifikacje.

Nie wniesiono uwag do trybu przyznawania świadczeń z pomocy społecznej oraz pracy socjalnej. Decyzje administracyjne w sprawach przyznawania świadczeń z pomocy społecznej wydawane były zgodnie z art. 35 i art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267 z późn. zm.). Wywiady

<sup>1</sup> Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

środowiskowe przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie terminu, opisu sytuacji życiowej klientów, planowania i zatwierdzania pomocy.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Pyrzycach zatrudnionych jest 9 pracowników socjalnych, a Gminę Pyrzyce zamieszkuje ok. 19.200 mieszkańców.

Należy zatem stwierdzić, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych Ośrodka nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, który wskazuje, że ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy

w stosunku jeden pracownik socjalny na 2 tys. mieszkańców, nie mniej jednak niż trzech pracowników.

We wskazanych w protokole decyzjach brakowało daty odbioru decyzji administracyjnych przez klientów Ośrodka, co w konsekwencji uniemożliwiło ustalenie terminu do wniesienia odwołania, a także terminu wykonania decyzji. Mimo braku stwierdzenia, że decyzje są ostateczne, były one realizowane przez Ośrodek.

W analizowanych podczas kontroli decyzjach dotyczących różnego typu świadczeń z pomocy społecznej stwierdzono nieuzasadnione stosowanie rygoru natychmiastowej wykonalności, bez szczegółowego podania okoliczności przemawiających za natychmiastowym wykonaniem decyzji.

Ponadto w trakcie kontroli sprawdzono dokumentację rodzin poszkodowanych w pożarze dwóch budynków komunalnych przy ul. Niepodległości 40 w Pyrzycach, w dniu 15 czerwca 2013 r., na skutek którego mieszkania straciły 22 rodziny.

Na udzielenie pomocy przeznaczono środki finansowe w wysokości ogółem 560.000 zł., w tym: budżet Wojewody Zachodniopomorskiego - 520.000 zł oraz pomoc finansowa innych gmin - 40.000 zł. Ustalono, że rozdysponowane środki w większości przypadków nie przyczyniły się do usamodzielnienia osób poszkodowanych w wyniku pożaru, a jedynie zaspokoili niezbędne potrzeby życiowe, związane między innymi z zakwaterowaniem i doposażeniem oraz zakupem opału, odzieży i obuwia. Na dzień kontroli jedynie 3 rodziny otrzymały zastępcze lokale gminne, pozostałych 19 rodzin zamieszkuje w wynajętych mieszkaniach prywatnych.

Pomoc uregulowana w art. 40 ustawy o pomocy społecznej nie jest formą odszkodowania służącego pokryciu wszystkich strat z danego tytułu i nie stanowi ona rekompensaty za straty poniesione w wyniku zdarzenia losowego. Nie można zatem utożsamiać jej z obowiązkiem przyznania przez organ świadczenia w każdym żądanym wymiarze. Celem pomocy społecznej nie jest utrzymanie podopiecznego, lecz wspieranie go w trudnej sytuacji życiowej i zdrowotnej przy jego aktywnym współudziale oraz podejmowanie działań zmierzających do jego życiowego usamodzielnienia. Udzielana pomoc ma na celu uzupełnianie własnych uprawnień, zasobów i możliwości podopiecznych, a nie pełne zaspokajanie wszystkich ich potrzeb oraz dostarczanie świadczeń pieniężnych w wysokości przez nich požądanych.

Przyznana pomoc nie może zakładać również wsparcia osób potrzebujących w sposób ciągły i we wszystkich sferach. Oceniając sytuację materialną danej osoby należy wybrać sposób i formę najbardziej adekwatną, biorąc jednocześnie pod uwagę ograniczone możliwości pomocy społecznej jako instytucji.

W związku z tym, że rozdysponowane środki w większości przypadków nie przyczyniły się do usamodzielnienia osób poszkodowanych, efekty udzielonej pomocy oceniono negatywnie.

W związku z powyższym na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej

**zalecam:**

- 1) podjęcie działań zmierzających do zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych,
- 2) przestrzeganie art. 46 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego w zakresie doręczania decyzji,
- 3) uzasadnione i prawidłowe stosowanie rygoru natychmiastowej wykonalności w decyzjach administracyjnych, zgodnie z art. 108 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
- 4) organizowanie pomocy w sposób umożliwiający usamodzielnienie osób i rodzin wymagających wsparcia, w szczególności poszkodowanych w wyniku zdarzenia losowego.

W trakcie kontroli ustalono również, że pracownicy świadczący specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nie posiadali przeszkolenia wymaganego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. z 2005 r., Nr 189, poz. 1598 z późn. zm.).

W związku z Pani pismem z dnia 13 czerwca 2014 r., znak: OPS-K.060.03.2014.AK informującym, że w dniu 10 czerwca 2014 r. przeprowadzone zostało wymagane szkolenie dla pracowników świadczących specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz przesłaniem kopii zaświadczeń o ukończeniu kursu przez pracowników, odstępuję od wydania zaleceń pokontrolnych w tym zakresie.

Ponadto w toku kontroli ustalono, że decyzją nr OPS-SŚw.430.0001.2014.AM z dnia 15 stycznia 2014 r. przyznano pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczoną przez 5 dni w tygodniu (od poniedziałku do piątku) w ilości 4 godziny dziennie, od 1 stycznia 2014 r. do 31 sierpnia 2014 r. Osoba, której przyznano pomoc objęta jest również pomocą specjalistyczną w ramach innych systemów. Biorąc pod uwagę fakt, że pomoc społeczna może jedynie dopełniać świadczenia, które prawnie zabezpieczane są przez inne systemy oraz zakres godzinowy ogółem przyznanej klientowi pomocy, zasadne jest zweryfikowanie zarówno liczby godzin jak i rodzaju usług świadczonych w ramach pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej jednostka kontrolowana, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, może zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji powyższych zaleceń w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

w.z. Wojewody Zachodniopomorskiego  
Ryszard Mićko  
Wicewojewoda

Do wiadomości:  
Pan Jerzy Marek Olech  
Burmistrz Pyrzyc